

INNOVATIONS BROBYGNINGS OPGAVE

Nytænkning af
Obligatorisk
Selvalgt
Opgave (OSO)
i 10 kl gennem
innovation,
brobygning og
erhvervsvejledning.

INDHOLD

Starten på en ungdomsuddannelse	side 3
Forord	side 4
Indledning	side 5
Formål	side 6
Innovationsforståelser	side 8
FIRE modellen	
Refleksiv Innovation	
Partnerskabsmodel for IBO	
Brobygning med innovationsfokus	side 10
IBO design	side 11
IBO modeller	side 11
En uges modellen	
To ugers modellen	
Fem ugers modellen	
IBO med brobygning til ungdomsuddannelser	
Evaluering af IBO	side 17
Udtalelse og karakter til elever	side 17
Lektionsplaner IBO faser	side 18
Fase 1: Temaudvikling – forståelse og viden	side 18
Fase 1: Ordblindemetodik til Tema og udfyldelse af CV	side 22
Fase 2: Brobygningsbesøg med innovationsfokus	side 26
Fase 3: Ideudvikling	side 27
Fase 4: Realisering	side 28
Fase 5: Evaluering	side 29
Materialebox	side 30

10. KLASSE SOM STARTEN PÅ EN UNGDOMSUDDANNELSE

Hvordan sikres det, at flere unge får den bedst mulige motivation i overgangen fra efterskolen til ungdomsuddannelserne?

Efterskoleformen arbejder med integreret vejledning 24/7. Den integrerede vejledning kendetegnes ved, at vejledningen ikke reduceres til et enkelt fag, men at den i stedet gennemføres på tværs af fag, aktiviteter og medarbejdere. DEAs undersøgelse fra 2015 viser, at 91 procent af skolerne har et løbende samarbejde mellem vejleder, faglærer og kontaktlærere, og 84 procent af skolerne inddrager forældrene aktivt i afklarings- og vejledningsprocessen.

Den integrerede vejledning giver mulighed for at gennemføre en personlig rådgivning, der tager udgangspunkt i de unges interesser. Samtidig er der behov for hele tiden at udvikle på den undervisning, som åbner for de unges orienteringer mod job og uddannelse. Derfor er det også utrolig vigtigt, at efterskolerne nu foretager en udvikling af den Obligatoriske- Selvalgte Opgave.

Det er ikke alene mødet med en ungdomsuddannelse, men i høj grad også mødet med en virksomhed, der skaber billeder og forestillinger om arbejdsliv og karriere hos de unge. Så ved at tilføre OSO innovation og partnerskaber, har efterskolerne fået et forbedret afsæt for den integrerede vejledning.

IBO modellen er et glimrende værktøj til at føre de unge hen til deres respektive ungdomsuddannelse på et oplyst grundlag. Det er et værktøj, som bidrager til selvstændighed og kreativitet. Metoden er lige til at bruge og bogens struktur understøtter den tankegang.

Troels Borring, formand for Efterskoleforeningen

FORORD

10. klasse er et ekstra år som elever kan vælge ud over den obligatoriske 9 års skoleår, som i høj grad skal pege fremad og som kan være med til at gøre unge parate til deres videre ungdomsuddannelse. Derfor er det helt afgørende, at undervisningen i 10. Klasse indebærer forløb, som kan give elever nye indsigter, motivation og tro på egne evner. 10.klasse har gennem de senere år været omdiskuteret og politisk set er der et fokus på at målrette 10.klasse som en forberedelse til den videre ungdomsuddannelse. Samtidig er der ligesom et overset felt, nemlig den Obligatoriske Selvvalgte Opgave. Den har eksisteret i en lang årrække og der eksisterer megen lidt evidens for, hvad opgaven betyder for de unges

forestillinger om deres ungdomsuddannelser.

Vi ved fra tidligere projekter som Demokratisk Iværksætter i Efterskoleforeningen at innovation kan være en læringsfremmende, motiverende, aktiverende og skabende arbejdsform. Vi ved fra forskning, at når man bruger innovation som løftestang til et projekt, opnår man en større motivation og engagement til at lære. Samtidig ved vi, at projekter der løser opgaver for eksterne modtager, som erhvervslivet gøre elevens opgaver mere relevante, praktiske og konkrete. På den baggrund opstod ideen til Innovations-Brobygnings-Opgaven, som vi mener har et stort potentiale til at gøre 10.klassens undervisningen mere fremadrettet og udviklende i forhold til unges fremtidsmuligheder.

God læselyst
Karin Skjøth, Projektleder IBO
April 2017

I DENNE GUIDE KAN DU FINDE FØLGENDE:

1. En beskrivelse af de rammer, som viser hvordan IBO lever op til kravene og bekendtgørelsen for den Obligatoriske Selvvalgte Opgave i 10.kl.
2. Hvilken Innovationsforståelse og mindset der ligger bag den særlige didaktik som IBO er bygget op omkring, herunder en oversigt over et IBO design.
3. Forskellige IBO modeller til organisering af forløb af forskellig længde.
4. Forskellige IBO modeller afhængigt af organisering af brobygning.
5. Lektionsplaner for de forskellige faser i IBO.
6. Hvordan IBO kan evalueres i forhold til at give eleverne feedback i form af udtalelse og karakter.
7. En materialebox med arbejdsark og materialer til IBO

Der er desuden udarbejdet en rapport fra UC Nordjylland, som har foretaget følgeforskning af IBO og kan læses som evaluering af udviklingsprojekt på fire efterskoler i skoleåret 2016/17.

INDLEDNING

Alle elever i 10.kl. skal udarbejde en Obligatorisk Selvvalgt Opgave (OSO) jf. bekendtgørelsen. Der eksisterer i dag dog meget lidt evidens for, hvilken betydning OSO har for de unge, når de skal træffe deres uddannelsesvalg. Ideen er derfor at koble innovation, partnerskaber og uddannelsesvejledning i en samlet indsats for at forbedre OSO opgaven.

Denne nytænkning har vi kaldt Innovations-Brobygnings-Opgaven (IBO). IBO er en opgave, som alle elever i 10. Kl kan vælge at lave som alternativ til OSO og en opgave, der kan give elever nye indsigter i forhold til elevernes uddannelsesvalg og (livs)karrierelæring, idet IBO i højere grad kan blive en øjenåbner til job- og uddannelsesmuligheder, som elever ikke tidligere har fået øje på.

1. Opgaven går ud på at udvikle en ide til en modtager uden for skolen.

2. Det kan være en virksomhed, organisation, forening, kommune, borgergruppe, ungdomsudannelse etc.

3. Det er den udviklede ide, som er opgavens produkt.

Formålet med IBO er at skabe nye indsigter, motivation for uddannelser og job. Desuden er målet at skabe mening og sammenhæng for eleverne ved at sammentænke undervisning, vejledning og brobygning i en opgave.

Ved at koble innovation og konkrete brobygningsforløb, hvor elever kommer på besøg på virksomheder, har vi i skoleåret 2016/17 undersøgt på fire efterskoler, hvordan Innovations-Brobygnings-Opgaven har betydning for elevens motivation, karrierelæring, læring om job og uddannelser samt innovation. Samtidig kan IBO være

incubator for etablering af samarbejder mellem skoler, virksomheder og ungdomsudannelser.

Udgangspunktet for designet er, at opgaven skal kunne løses på en uge i tråd med OSO – men med samme frihed som OSO til at tilpasse skolernes individuelle metoder og måder. Derfor er ugestrukturen i designet kun tænkt som et forslag, men som kan udføres i forskellige versioner. Det er samtidig vigtigt at opgaven har et alment dannende sigte – og dermed indeholder elevernes samfundskritiske refleksioner over det innoverede produkt.

De deltagende efterskoler er Halvorsminde Efterskole, Faxehus Efterskole, Lystruphave Efterskole og Ladelund Efterskole. Projektet har fået Forsøgs- og Udviklingsmidler fra Efterskoleforeningen samt støtte fra Fonden for Entreprenørskab.

FORMÅL

Formålet med IBO er, at eleverne opnår forståelse for et selvvalgt erhvervs- og fagområde som afspejler deres ungdomsuddannelsesønske. Eleverne arbejder innovativt med faget eller erhvervets muligheder og udfordringer.

Opgaven udføres så vidt muligt på baggrund af samarbejder mellem elever, virksomheder, kommuner, organisationer eller foreninger. Det er den udviklede ide, som er opgavens produkt.

1. Selvvalgt forstås som udtryk for, at eleverne selv vælger opgavens fokus.
2. Innovation forstås som måden, der arbejdes med opgavens mål og indhold.
3. Brobygning forstås som alle skolens aktiviteter, som peger hen i mod støtte og udvikle elevernes overgang til en videre ungdomsuddannelse.

FAGLIGE MÅL FOR OPGAVEN

1. Opgaven skal give eleven mulighed for at arbejde selvstændigt med et selvvalgt erhvervs- og fagområde som afspejler deres uddannelsesønske.
2. Opgaven tilstræbes at ligge i forbindelse med brobygnings- og/eller praktikforløb, således at eleverne får mulighed for at anvende disse forløb i opgaven.

FAGLIGE MÅL FOR ELEVEN

1. Opnåelse af innovative kompetencer som nysgerrighed, evne til divergent tænkning, handlekraft og eksperimenteren, samarbejde og tro på egen formåen.
 2. Opnåelse viden af om et erhvervs- og fagområde, der har relation til elevens uddannelsesønsker.
 3. Opnåelse af projektkompetencer som anvendelse af netværk og undersøgelse af erhvervspraksis.
 4. At eleverne opnår et forandringsorienterede mindset om verden, som et muligt sted for forandring.
 5. At eleverne er i stand til med en samfundskritisk tilgang at vurdere og reflektere over innovationens forbedrende potentiale.
- Eleven beslutter i samråd med de relevante lærere opgavens mål for ideudviklingen og indhold.
 - Arbejdet med opgaven kan foregå i samarbejde mellem to eller flere elever, hvor der er sammenhæng med de konkrete uddannelsesplaner.
 - Eleven udarbejder et konkret produkt, inden for de rammer, som skolen giver mulighed for.

OPGAVEVEJLEDNING

Eleven modtager vejledning under hele opgaveforløbet med henblik på en kvalificering af arbejdet. Vejledningen skal give den enkelte elev mulighed for at tage udgangspunkt i egne faglige og personlige forudsætninger. Vejledningen omfatter følgende:

- Valg og afgrænsning af tema for ideudvikling og indhold
- Brug af innovative arbejdsmetoder og undersøgelsesformer.
- Kontakt til erhverv, samt brug af netværk, kilder og materialer
- Fremstilling af produkt til fremvisning af den udviklede ide.
- Valg af udtryksform til fremvisning af den udviklede ide.

Eleven skal forud for arbejdet med opgaven orienteres om, hvad der vil blive lagt vægt på i bedømmelsen.

INNOVATIONSFORSTÅELSER

Refleksiv innovation

Nyere innovationsforskning af Michael Paulsen og Morten Ziethen peger på hvordan innovationsbegrebet skal anses mere pluralistisk, frem for den herskende markedsorienterede innovationsforståelse. IBO handler om at udvikle ideer til erhvervslivet og kan i den henseende lede hen mod en markedsorienteret forståelse. Men ved at eleverne får viden om de forskellige innovationsforståelser og mulighed for at reflektere over deres innovative ideers nytænkende, forbedrende og relevante potentialer i forhold til et alment sigte, er IBO designet til at indeholde en samfundskritisk og reflekterende vinkel på innovation. Innovation defineres her som "nytænkende forbedring af noget i verden". Se mere i "Partnerskabs-FIRE-Modellen (kan downloades på www.karinskjoth.dk)

FIRE modellen er en didaktisk model som er opbygget over fire faser:

- Forståelse
- Ideudvikling
- Realisering
- Evaluering

Modellen er blandt inspirationen til opbygningen af opgaven.

Se evt. FIRE filmene fra Demokratisk Iværksætter (www.efterskoleforeningen.dk/demokrati)

Eller bogen "Innovative Elever" af Lilian Rohde og Anja Lea Olsen

<http://www.akademisk.dk/innovative-elever-undervisning-i-fire-faser>

PARTNERSKABSMODEL

Derudover er IBO designet ud fra principper fra forskningen, som handler om måden, der etableres samarbejder med erhvervslivet. Den traditionelle tilgang er, at skolen finder en række virksomheder, som stiller eleverne en opgave, som de gerne vil have innovative ideer til.

I IBO arbejdes didaktisk med "Elevperspektivet" – altså partnerskaber gennem elevinitiativ (se Vejledning til partnerskaber mellem efterskoler og lokale aktører www.efterskoleforeningen.dk/demokrati)

Det er eleverne, som ud fra deres uddannelsesønske finder et erhverv, som de ønsker at tage på besøg hos. Erfaringerne fra Paulsen og Ziethens forskning peger her på en styrket motivation og ejerskabsfølelse hos eleverne. Eleverne bestemmer sig for et tema, som er genstand for elevernes undersøgelse af erhverv, eller med andre ord; Fokusset for de forandringsbriller (innovationsbriller) som eleverne tager på, når de er på brobygningsbesøg hos den valgte virksomhed, organisation eller institution.

TILGANGEN TIL PARTNERSKABER

Der er ikke en aftale på plads med en bestemt virksomhed/organisation. I stedet er det elevernes egen opgave gennem netværk og interesse at finde en relevant virksomhed/organisation, de kan besøge. Se lektionsplan "Fase 1 – valg af brobygningsbesøg" med forslag til at støtte op om elevernes opbyggelse af netværk og valg af partner.

TEMA FOR BESØG HOS VIRKSOMHED

Når man tager didaktisk afsæt i et tema/emne, en sag (fx sikkerhed), muliggør man at en række fag kan byde ind til opbygningen af en vidensbank om emnet hos eleverne. Derved får eleverne en saglig viden om emnet, inden de skal gøre noget 'i virkeligheden'.

INNOVATION OG ALMEN DANNELSE

Desuden må eleverne foretage en vurdering innovationens nytænkende forbedring i forhold til almen dannelsessigte:

- Forbedring
 - markedet eller almenvellet? Hvem skal det være en forbedring for? En eller få? Eller alt og alle, til alle tider, almen forbedring? Mennesker, natur?
- Nytænkning
 - lokalt eller globalt? Hvem skal det være nyt for? Mig eller menneskeheden, subjektivt nyt eller objektivt nyt? Hvilken verden - lokal, global? Hvorfor kræves nytænkning?
- Relevans
 - for nogle eller for alle? Hvad er særligt ønskværdigt eller påkrævet at nytænke og forbedre? Hvad er gennemførbart? Skal man sigte på det passende (moderate) eller det brydende (radikale)? Hvem skal inddrages? Dvs. hvilket samfund, fx et demokratisk samfund eller et kapitalistisk samfund er ønskværdigt at nytænke, forbedre, bidrage til og transformere?

Denne samfundskritiske vurdering af innovationen skal sikre, at eleverne ikke blot hensynsløst foretager innovative forandringer, uden at der er foretaget en vurdering af innovationens almene forbedring af noget i verden.

Dermed sigtes der i IBO mod et dannelsesmæssigt potentiale, så elevens horisont kan udvides ved at vurdere på disse parametre.

BROBYGNING MED INNOVATIONSFOKUS

Ifølge bekendtgørelsen om brobygningen skal alle elever i 10. klasse deltage i brobygning eller kombinationer af brobygning og ulønnet praktik med et uddannelsesperspektiv.

Hensigten med at udvikle OSO til IBO har dels været at få undervisningen på grundskole til at hænge mere sammen med brobygning. Brobygning skal her forstås som alle de aktiviteter, som undervisningen i grundskolen tilrettelægger for udskolingselever, med hen-

blik på deres videre uddannelse og job. Det vil sige både den obligatoriske brobygning til ungdomsuddannelser, men også til erhverv, øvrige aktiviteter som f.eks. jobmesse, modtagerrettet kommunikationsøvelser, som at skrive ansøgninger i faget dansk og linjefags-samarbejder med erhvervsliv osv.

Målet er at IBO på sigt kommer til at hænge sammen med den obligatoriske brobygning til både ungdomsuddannelser og til erhverv, som eleverne besøger med henblik på at ud-

vikle ideer. Brobygning får i IBO et innovationsfokus, som har stor betydning for elevernes motivation, læring og tro på egne evner eller med et andet ord – karrierelæring.

I nedenstående IBO design og modeller viser vi eksempler på, hvordan elever kan brobygge til virksomheder/erhverv med forskellig varighed.

IBO DESIGN

Der er fem faser i IBO modellen:

Fase 1 Forberedelsesdage

Vælge et tema, der er genstand for undersøgelse af virksomhed.

Lave brobygningsaftale hos virksomhed.

Fase 2 IBO-dage

Brobygningbesøg hos virksomhed - Opbyggelse af viden og forståelse omkring tema.

Fase 3 IBO-dage

Udvikle en ide ud fra et selvvalgt tema, der har en modtager i en virksomhed, organisation eller institution.

Fase 4: IBO-dage

Realisere ideen via et konkret produkt, en aflevering af pitch, arrangere event.

Fase 5: IBO-dage

Evaluere proces og produkt ud fra samfundskritiske vinkel.

IBO MODELLER

Med afsæt i de afprøvede forløb i skoleåret 2016/17 er der udviklet 3 forskellige modeller til hvordan IBO kan forløbe.

Forløbene er afprøvet og udviklet på efterskoler med forskelligt fokus og måder at organisere 10. kl. på. Der er tale om:

- En efterskole med projektbaseret 10. kl.
- To efterskoler, som har traditionel 10. kl.
- En specialefterskole for ordblinde. I forbindelse med sidstnævnte er der udviklet særlige didaktiske metoder i forhold til at imødekomme de læse- og skrivemæssige udfordringer, som ordblinde har.

Alle forløb har brobygningbesøg på virksomheder, men ikke til ungdomsuddannelser som en del af opgaven.

EN UGES MODELLEN

Dette forløb har været afprøvet på efterskoler, som har kørt traditionel 10. kl. Opgaven er her udført både som individuel og gruppeopgave.

	INDHOLD	TIMEFORBRUG
FORBEREDELSES DAG	1. runde ideudvikling på tema: Med afsæt i egne styrker, ønsker til fremtiden vælges et tema. Mål: Eleven tager kontakt til en modtager med henblik på besøg i IBO ugen.	4 TIMER
MANDAG	Forberedelse til modtagerbesøg. Oparbejde viden om fagligt tema eller felt, som eleverne vil undersøge hos modtager med henblik på nytænkning.	6 TIMER
TIRSDAG	Brobygningsbesøg – eleverne har selv fundet en ekstern modtager, som de besøger denne dag. · Anvende viden fra fag mv. Spørge ind til forhold, der relaterer sig til det valgte tema hos modtageren.	6 TIMER
ONSDAG	2. runde ideudvikling: Problemidentifikation og udarbejdelse af løsningsforslag. 1. Identificere et problem på den besøgte modtager. 2. Ideudvikling på det identificerede problem. 3. Udarbejde et løsningsforslag på dette problem.	6 TIMER
TORSDAG	Ideforbedring og efterprøvning af løsningsforslaget.	6 TIMER
FREDAG	Aflevering af opgaven: Eleverne afleverede både et produkt og en optaget pitch på video til den fælles messe for forældre og modtagere/virksomheder	5 TIMER

UGE 1: IBO UGEN

TO UGERS MODELLEN

Dette forløb har været afprøvet på en ordblindeefterskole. Her har forberedelsesdagene ligget fordelt hen over efteråret med flere ugers mellemrum, men kan med fordel liggere tættere. IBO er udført som en individuel opgave.

	INDHOLD	TIMEFORBRUG
	<p>1. FORBEREDELSES DAG</p> <p>Fokus på: Egne styrker, egne værdier, egne ønsker for fremtiden. Vha metoder og værktøjer baseret på Den Kreative Platform</p> <p>Formål:</p> <ul style="list-style-type: none"> At få øje på egne styrker og ønsker for fremtiden. At få udfyldt CV til Optagelse.dk At få ideer til og valgt et tema for IBO ugen. At få udvidet sin horisont i forhold til jobønsker. At få valgt en modtager, der har relation til jobønsker. At eleven på baggrund af ovenstående tager kontakt til en modtager med henblik på besøg i IBO ugen Mål: Eleven får udfyldt CV på Optagelse.dk 	3 TIMER
	<p>2. FORBEREDELSES DAG</p> <p>Fokus på:</p> <ol style="list-style-type: none"> Individuel udfyldelse af UPV. Valg af tema og kontakt til kommende praktik/brøbygningssted. 	3 TIMER
	<p>3. FORBEREDELSES DAG (2 DAGE)</p> <p>Fokus på:</p> <p>Undersøgelse af praktikstedet/erhvervet. Forberedelse af interviewspørgsmål. Afklaring af fokusområder ift. egne værdier og egne styrkeområder.</p>	6 TIMER
UGE 1	<p>SELVVALGT PRAKTIK</p> <p>Eleverne har så vidt muligt selv fundet et praktiksted, som de arbejder hos i denne uge. Spørge ind til forhold, der relaterer sig til det valgte tema hos praktiksted.</p>	HELE UGEN
UGE 2: IBO UGEN	<p>MANDAG</p> <p>Efterbehandling af praktik. Hvad kunne forbedres på praktikstedet.</p>	6 TIMER
	<p>TIRSDAG</p> <p>Behandling af indsamlede informationer. Forberedelse af fremlæggelse og produkt.</p>	6 TIMER
	<p>ONSDAG OG TORSDAG</p> <p>Fokus på innovationsdelen. Hvilke ideer har eleven fået, som kunne forbedre arbejdspladsen eller produktet. Ideforbedring og udfærdigelse af produkt.</p>	12 TIMER
	<p>FREDAG</p> <p>Fremlæggelse samt evaluering og vurdering af fremlæggelse og produkt</p>	4 TIMER

FEM UGERS MODELLEN

Dette forløb har været afprøvet på en skole, der har projektorienteret 10. kl. Opgaven er her udført som en gruppeopgave.

UGE	INDHOLD	TIMEFORBRUG
1 FORBEREDEL- SESDAGE	Opstart af projektet - idegenerering om tema - finde ekstern samarbejdspartner	4 MODULER I ALT (6,5 TIME)
2	Oparbejde viden om tema.	2 MODULER (3,5 TIME)
3	Brøbygningsbesøg hos modtager. Herefter ideudvikling og arbejde med projektet i pro- jekttimerne. 1. pitch workshop med ekstern lærer.	3 MODULER (5 TIMER)
4	Arbejde med projektet Ideforbedring, konkretisering og afprøvning af produkt.	6 MODULER (10 TIMER)
5	Arbejde med projektet. Ideforbedring, konkretisering og afprøvning af produkt. Afsluttende fremlæggelser med besøg af partnere.	8 MODULER (13 TIMER)

IBO MED BROBYGNING TIL UNGDOMSUDDANNELSER

Som tidligere nævnt er det målet, at IBO hænger mere og bedre sammen med brobygningen til ungdomsuddannelser. Bekendtgørelsen om brobygning giver nu mulighed for at placere de 5 obligatoriske dage som enkelt dage fordelt over 5 uger i løbet af skoleåret. Disse 5 dage kan kombineres i 2-3 modellen, således at f.eks. 2 dage i brobygning til ungdomsuddannelse og 3 dage i praktik.

Det giver optimale betingelser for IBO fordi eleverne kan eksempelvis bruge op til 3 dage på forskellige virksomhedsbesøg i forbindelse med ideudvikling og 2 dage på deres ungdomsuddannelse.

LOCATION	INDHOLD
På Efterskolen: Forberedelsesdag(e) (minimum 1 dag som bør placeres minimum 2 uger før IBO ugen)	Runde ideudvikling på tema: Med afsæt i egne styrker, ønsker til fremtiden vælges et tema. Opbyggelse af viden og forståelse om tema og modtager. Forberede besøg hos modtager – interview mv. Mål: Eleven tager kontakt til en modtager med henblik på besøg i IBO ugen.
Brobygningsdag(e) til erhverv. (Op til 3 dage, som kan placeres enkeltvis fordelt over året)	Besøg hos modtager Eleverne har selv fundet en ekstern modtager, som de besøger denne dag. Anvende viden fra fag mv. Spørge ind til forhold, der relaterer sig til det valgte tema hos modtageren.
På Efterskolen (1 – 2 dage)	2. Runde ideudvikling Problemidentifikation og udarbejdelse af løsningsforslag. Identificere et problem på den besøgte modtager. Ideudvikling på det identificerede problem. Udarbejde et løsningsforslag på dette problem
Brobygningsdage til ungdomsuddannelse. (Min 2 dage) - se modeller for sådanne konstruktioner nedenfor.	Eleven er på brobygning på ungdomsuddannelsen med sin IBO ide. Eleven får faglig sparring på sin IBO ide på ungdomsuddannelsen. Eleven beskriver sammenhængen mellem IBO ide og ungdomsuddannelse.
På Efterskolen (min 2-3 dage)	Ideforbedring og efterprøvning Sparring fra brobygning implementeres Sparring af løsningsforslaget hos andre elever. Pitchtræning og feedback.
På Efterskolen (1 dag, kan arrangeres som messe med besøg af modtager)	Aflevering af opgaven, Et pitch af løsningsforslaget og evt. et konkret produkt. Beskrivelse af sammenhæng mellem ide og uddannelse

IBO BROBYGNINGSMODELLER

Eksempel på generelt 2 dages IBO-Brobygningforløb til erhvervsuddannelse

DAG 1	MODUL 1 OG 2	Erhvervsledelse	Faglig undervisning i forhold til erhvervs-skolefokus - Kan variere i forhold til de enkelte erhvervsskoler.
	MODUL 3	Workshop IBO	Kobling af IBO ide til erhvervsskolens faglige retninger.
DAG 2	MODUL 4	Workshop IBO	Reflekterende team af elever omkring produkt og uddannelse. Studievejledning – kobling af IBO og ungdomsuddannelse.

Eksempel på et *konkret* 2 dages IBO-brobygningforløb på EUX business

DAG 1	MODUL 1 OG 2	Erhvervsledelse	Oplæg ved lærer (fx Maslow, Minerva og Swot på EUX business) Vejledning v. Studievejleder Oplæg v. Studievejleder
	MODUL 3	Workshop IBO	SWOT, Mål og politik, Målgruppeanalyse Reflekterende teamarbejde omkring kobling af IBO til ungdomsuddannelse.
DAG 2	MODUL 4	Workshop IBO	Kobling til fagretning. Undervisning i markedsføring af produkt på EUX business. Markedsføring af IBO ide.

Dette kræver naturligvis en aftale med ungdomsuddannelserne, således, at der bliver forventningsafstemt fra både grundskole og ungdomsuddannelse.

KRAV TIL OPGAVEFORMULERING

Dernæst skal opgaven til eleverne formuleres således at der stilles krav om hvad eleven skal have med i sin fremlæggelse fra brobygningsforløbet.

EVALUERING AF IBO

IBO har fokus på elevernes læring og derfor er det vigtigt, at eleverne får feedback ud over den de får på afleveringsdagen. Det kan gøres på mange måder, men formålet er primært at sætte gang i elevernes refleksion over deres nye indsigter.

IBO står mål OSO, og ifølge bekendtgørelsen skal eleverne have en udtalelse samt mulighed for at vælge at få karakteren med på afgangsbrevet.

Den skriftlige udtalelse er en vurdering af følgende:

- Det selvvalgte tema for ideudvikling til et erhvervsområde i relation til elevens uddannelsesønske,
- Elevens brug af innovative arbejdsmetoder og undersøgelsesformer.
- Elevens kontakt til erhverv, samt brug af netværk, kilder og materialer.
- Elevens valg af udtryksform og fremstilling af produkt til fremvisning af den udviklede ide.
- Elevens evne er i stand til med en samfundskritisk tilgang at vurdere og reflektere over innovationens forbedrende potentiale.

Der er således ikke krav om at vurdere kvaliteten af den innovative ide, men hvad eleven har lært gennem den innovative arbejdsproces.

Derudover skal elevens opgave medføre en respons af opgavens løsning og bedømmes med en skriftlig udtalelse, og hvis eleven ønsker det, med en karakter.

UDTALELSE OG KARAKTER TIL ELEVER

Når elevernes IBO skal bedømmes og der skal udfærdiges en udtalelse skal følgende overvejes:

- Vurderingen af det innovative
- Beror det på lærerens skøn af den gode ide. (er den også god næste år – og i så fald for eleven eller læreren?)
- Ideens nytænkning på lokal til global plan?
- De ovenfor nævnte punkter til den skriftlige evaluering går på processen.

MATERIALEBOX

Elevfolder IBO
Styrkekort
Temakort på klistermærkat
Billedkort
Prioriteringskort
Besøgsformular
Forventningsbrev
Projektplan
Netværkskort

LEKTIONSPLANER IBO MODELLER

Lektionsplanerne er bygget op over de fem faser og med forskellige øvelser, som er bl.a. inspireret af Den Kreative Platform samt øvelser, der er udviklet særligt til IBO. I tillæg hertil er fase 1 også med et særligt fokus på ordblindemetodik. Alle lektionsplaner er bygget op med konkrete øvelser og henvisninger til Materialeboxen bagerst i bogen.

FASE 1: FIND TEMA

Fase 1 hænger sammen med Forståelsesfasen, som er en meget vigtig fase i forløbet. Det er her eleverne skal få interesse for opgaven. Det sker gennem øvelser, leg, udforskning og oparbejdelse af viden.

Formål:

1. At eleverne får ideer til og valgt et tema for IBO ugen.
2. At eleverne får øje på egne styrker og ønsker for fremtiden.
3. At eleverne får udvidet deres horisont i forhold til jobønsker.
4. At eleverne får valgt en modtager, der har relation til deres jobønsker.
5. At eleverne på baggrund af ovenstående tager kontakt til en modtager med henblik på besøg i IBO ugen.

Præsenter eleverne for:

1. Tidsplan for forløbet.
2. Krav til opgaven og fremlæggelsen.
Gerne i et ppt, som eleverne kan bruge som arbejdsplan og styringsværktøj.

Lektion 1: Opvarmning

Indledende introduktion til forløbet, forståelsesafklaring og fælles refleksion over hvad er et tema.

Temaquiz

Materiale: Temakort

(Eleverne får et temakort i panden med et tema, som de ikke selv har set.)

1. De går nu rundt i lokalet og møder en makker, som siger 1 ting som temaet (der står i panden på den anden makker) laver.
2. Man gør det samme ved makker.
3. Derefter går man videre til en ny – og gentager processen.
4. Så snart man har gættet sit tema (gælder altså om hurtigst at gætte sit erhverv i panden) – går man til lærer og får en ny seddel.
5. Afslutning på legen: hvem har gættet flest temaer hos sig selv.

Temaklap med rytme:

1. Find sammen to & to med en der har samme håndtemperatur som dig selv
2. Stå overfor hinanden:
3. Klap en rytme:
Klap nu begge hænder på egne lår
Klap i egne hænder
Klap i makkerens hænder
Øv rytmen et par gange.
4. Eleverne skal nu på skift sige et tema samtidig med at de holder rytmen sammen:
Klap lår - "jeg"
Klap egne hænder - "siger"
Klap i makkers hænder "sikkerhed"
Så er det makkerens tur til at sige et tema.
Hold rytmen og et hvis tempo - farten kan jo sættes op for at udfordre hinanden.
Variation: kan kombineres med "Yes vi har lavet en fejl"

Mine styrker – individuel øvelse til selvrefleksion.

Materiale: Styrkekort

Læg kortene spredt ud på gulvet eller bordet

1. Hver elev finder 5 styrker, der hver især medvirker til, at de oplever forøget energi. Bed eleverne om at det skal være de fem styrker som giver dem mest flow, energi og glæde = topstyrker.

Se styrker i andre – en fortsættelse af forrige øvelse

Materiale: Styrkekort

Hver elev har nu sine egne 5 styrkekort.

Læg de resterende kort ud på gulvet/bordet.

1. Eleverne finder sammen med en (fx med samme farve bukser.) Opgaven består i at hjælpe den anden til at opdage deres styrker. Når vi møder andre mennesker med fokus på deres styrker, oplever de at blive set, som dem de er. Det giver engagement, mening og glæde for både dem og os.
2. Hver elev finder nu 5 styrkekort som de mener deres makker udviser.
3. Stå overfor hinanden – den ene elev starter med at fortælle om den andens styrker via de styrkekort man har valgt.
4. Giv eksempler på, hvordan de ser makkers styrker komme til udtryk.
5. Derefter er det den andens tur til at fortælle om makkerens styrker.

OBS: Øvelsen kan bruges i gruppen som oparbejdelse af gruppedynamik og afklaring af den enkeltes styrker og bidrag til gruppen arbejde.

Ny Indgang

Materiale: Billedkort

Find sammen med en der har samme farve cykel – stå overfor hinanden

Uddel "billedkort – gerne med flere billeder på et kort"

1. Jeres skole skal have en ny indgang. Men med hvilket tema skulle det være.
Brug dit kort til at udvikle en helt ny slags indgang til jeres skole.
Elev starter med at kigge på sit billede og bruger det som inspiration til tema for ny indgang (F.eks: Billede af Gartner: "jeg synes at der skal være et grønt tema og plantes masser af træer og buske")
Makker siger : "JA og så skal der være..... (hvad der nu er på elevens billedkort)

Demonstrer

Den med længste negle starter – fortsæt evt. til ny makker.

Jeg synes det er vigtigt at...

Materiale: Prioriteringskort

Eleverne står i dobbeltrundkreds

Uddel "Prioriteringskort"

1. Eleverne skal nu argumentere/forklare makkeren HVORFOR det udsagn der står på kortet er vigtigt
Der står fx: "Jeg synes det er vigtigt at spare på energien" – øvelsen går ud på at svare "fordi at....."
2. Sig at fx. Yderkredsen starter
3. Byt når jeg siger til.
4. Træd skridt til højre til ny makker- gentag øvelsen et par gange.

Valg af tema

Hvilke temaer synes du er vigtige for dig?

1. Post-it øvelse – tøm hovedet.
2. En ide pr post-it.
3. Når eleverne har "tømt hovedet med deres umiddelbare ideer, vis herefter en række billeder som kan give eleverne yderligere ideer.
4. Eleverne skriver endnu flere temaideer på post-its.

Hæng op

1. Eleverne skal nu hænge alle deres post-its op på væg.
2. Alle går en tur rundt og læser hinandens temaideer.

Vælg ud.

1. Hver elev vælger 1-3 post-its som de tager med hen til deres bord.

Argumenter og udvid.

1. S sammensæt 3-4 elever i gruppe
2. Hver elev præsenterer på skift sine temaideer for de andre og begrundet hvorfor de har valgt det tema (kan hænge sammen med styrkesider, jobinteresse, fritidsinteresse osv)
3. Eleverne kan ligeledes give hinanden feedback på temaide.
4. Hver elev ender med at vælge et tema.

OBS:

Evt. gruppedannelser efter tema eller efter ønsker til brobygningsbesøg. Eleverne kan naturligvis udføre brobygningsbesøg individuelt eller i grupper, men det er en styrke for den efterfølgende ideudvikling efter brobygningsbesøg at eleverne har en gruppe til at sparre med og til at forbedre ideen.

Valg af brobygningsbesøg

Materiale: Besøgsformular, Forventningsbrev

1. Gruppeøvelse
2. Hver elev præsenterer nu sit valgte tema og forslag til hvor brobygningsbesøget går hen. De kan argumentere ud fra deres uddannelsesplan eller blot nysgerrighed på et erhverv, som de har fået interesse i.
3. Hvis eleverne skal på brobygningsbesøg sammen i gruppen, skal der foretages en udvælgelse gennem argumentation.
4. Eleverne udfylder "besøgsformular"
5. Eleverne tager kontakt til erhverv for at aftale en konkret besøgsdato og tidspunkt.
6. Læreren sender derefter et forventningsbrev til elevernes brobygningsbesøgsted.
7. Alle grupper pitcher/fremlægger nu deres tema og brobygningsbesøg:
 - Hvad går den ud på
 - Hvem gør ideen en forskel for
 - Hvem er jeres partner
 - Hvad er næste skridt.

Hjælp til elevernes brobygningsbesøg

Elever kan selv finde relevante modtagere af brobygningsbesøg – det har bl.a udviklingsprojektet vist.

EKSEMPEL PÅ NETVÆRKSSKEMA

Netværksperson Navn:	Kontaktoplysninger	Branche/område.	Farve/kontakt på skolen

Der kan dog være elever som af forskellige grunde skal have støtte og hjælp til den proces. Derfor kan det være nyttigt at stille hele skolens netværk til rådighed.

Det et godt udgangspunkt er at afklare efterskolens netværk. Det kan synliggøre hvilket netværk de ansatte allerede har og hvor det kan udbygges. At synliggøre sit netværk kan samtidig øge bevidstheden om "ubrugte" kontakter.

Opgaven stilles til alle ansatte og består i:

1. Tag et kort over jeres lokalområde
2. Opsæt mærkater for jeres netværk på følgende måde:
 - Orange: De netværkspersoner/foreninger som forstanderen har i lokalområdet
 - Rød: De netværkspersoner/foreninger som lærerne har
 - Grøn: De netværkspersoner/foreninger som det øvrige personale har.
3. Sæt evt de 3 farver ind i skema og beskriv karakteren af netværket.

Elevernes eget netværk.

Eleverne skal også lære at bruge deres netværk, meget af undervisningen i vort uddannelsessystem be-

ror på individuelle præstationer. IBO er en opgave der synliggør at brug af netværk virker og derfor kan det være særdeles brugbart at eleverne udfylder netværkshortet og hænger det synligt i klassen. (Se Materialeboxen.)

Lektion 2

Oparbejdelse af viden om det valgte tema.

Det kræver viden og forståelse for et tema, når elever skal besøge et erhverv med henblik på at undersøge, hvordan virksomheden eksempelvis kan forbedre f.eks. sikkerheden, sundheden, bæredygtigheden eller arbejdsforholdene.

Derfor skal eleverne nu selvstændigt opsøge viden om deres tema. Det kan gøres hos deres faglærere, faglitteratur, internet osv.

Udfærdigelse af spørgeguide.

Eleverne udfærdiger herefter en spørgeguide til brobygningsbesøg. Den kan med fordel sendes til virksomheden på forhånd, således de er forberedte på elevernes besøg.

Afslut med at eleverne udfylder Projektplan – se Materialeboxen side 13.

MATERIALEBOX

Billedkort
Styrkekort
Padletprogram
Mobil
Ego billedkort

FASE 1: ORDBLINDEMETODIK TIL TE- MAVALG OG TIL UDFYLDELSE AF CV PÅ OPTAGELSE.DK

Når man skal arbejde med ordblinde og entreprenørskab, skal alle materialer være brugbare til de læse- og skrivemæssige udfordringer.

Derfor bruger vi her kun billedkort og der kan med fordel arbejdes med Padlet i ideudviklingen frem for post-its. I Padlet kan eleverne via deres mobil få hjælp til teksten – både ved at indtale i stedet for at skrive og de kan få andres post-its læst op ved brug af samme teknik.

Se guide i Materialeboxen til brug af Padlet til IBO

Ordblinde har gennem hele deres skolegang været nødt til at tænke i alternative strategier og det kan komme dem til gode i en innovativ proces som IBO.

Formål:

- At få øje på egne styrker og ønsker for fremtiden.
- At få udfyldt CV til Optagelse.dk
- At få ideer til og valgt et tema for IBO ugen.
- At få udvidet sin horisont i forhold til jobønsker.
- At få valgt en modtager, der har relation til jobønsker.
- At eleven på baggrund af ovenstående tager

kontakt til en modtager med henblik på besøg i IBO ugen

- Forløbet er planlagt som individuelt brobygningsbesøg, derfor ender alle elever med hvert deres tema.

Lektion 1

Træn opmærksomhed, tillid, koncentration

- Lad eleverne finde sammen to og to med en der har samme håndtemperatur
- Eleverne løfter højre hånd foran hinanden – når lærer siger ÉT klapper de (sig ÉT 34 gange)
- Det samme med venstre hånd på TO
- Nu med begge hænder foran hinanden på TRE
- Nu tæller lærer 1 2 3 2 3 1 3 2 1 osv
- Nu med lukkede øjne (tæl langsomt i starten)

Træn tryghed

- Eleverne finder sammen med en med samme længde snørrebånd
- Stræk armene over hovedet og sig "JEG HAR LAVET EN FEJL"
- (demonstrer først selv)
- Fortsæt og få dem til at hæve lydniveauet, indtil de råber
- Lav nu "saks, sten, papir" sammen – når de IKKE har det samme, råber de "JAA VI HAR LAVET EN FEJL"

Demonstrer kort øvelsen

Samarbejdsøvelse

- Find sammen to & to med en der har samme fløjte-lyd som dem selv
- Eleverne skal nu sammen tælle 1 - 2 - 3. Et tal hver af gangen. De fortsætter med at tælle forfra indtil læreren stopper dem.
- Eleverne skal nu skifte 1-tallet ud med klap. De skal fortsætte med klap - 2 - 3 indtil lærer stopper dem.
- De skal nu skifte 2-tallet ud med stamp i gulvet. De skal fortsætte med klap - stamp i gulvet - 3 indtil lærer stopper dem.
- De skal nu skifte 3-tallet ud med at dreje rundt. De skal fortsætte med klap - stamp i gulvet - dreje rundt indtil lærer stopper dem.
- Hver runde skal vare ca. 30 sekunder

Planlæg ferie sammen

- Samme makker som før.
- Uddel ord kort /billedkort
- Hvis nogen er kommet til at kikke på kortet, bytter de med en andens kort
- Planlæg en ferie sammen ved på skift at blive inspireret af ét stimuli ad gangen
- Sig JA OG til alle makkerens ideer om ferien
- Demonstrer
- Den med højeste knipselyd starter

Identitetsquiz

Materiale: Billedkort med forskellige erhverv.

(Eleverne får et billedkort på ryggen med tøjklæmme med et erhverv, som de ikke selv kan se.)

- De går nu rundt i lokalet og møder en makker, som siger 1 ting om erhvervet (Hvad billedet på ryggen af den anden makker) fortæller noget om.
- Man gør det samme ved makker.
- Derefter går man videre til en ny - og gentager processen.
- Så snart man har gættet sit erhverv (gælder altså om hurtigst at gætte sit erhverv i panden) - går man til lærer og får et nyt billede
- Afslutning på legen: hvem har gættet flest erhverv hos sig selv.

Mine styrker -individuel øvelse til selvrefleksion.

Materiale: Styrkekort

Læg kortene spredt ud på gulvet eller bordet

- Hver elev finder 5 styrker, der hver især medvirker til, at de oplever forøget energi. Bed elever-

ne om at det skal være de fem styrker som giver dem mest flow, energi og glæde = topstyrker.

Se styrker i andre - en fortsættelse af forrige øvelse

Materiale: Styrkekort

Hver elev har nu sine egne 5 styrkekort.

Læg de resterende kort ud på gulvet/bordet.

- Eleverne finder sammen med en (fx med samme farve bukser.)
- Opgaven består i at hjælpe den anden til at opdage deres styrker. Når vi møder andre mennesker med fokus på deres styrker, oplever de at blive set, som dem de er. Det giver engagement, mening og glæde for både dem og os.
- Hver elev finder nu 5 styrkekort som de mener deres makker udviser.
- Stå overfor hinanden - den ene elev starter med at fortælle om den andens styrker via de styrkekort man har valgt.

Giv eksempler på, hvordan de ser makkers styrker komme til udtryk.

- Derefter er det den andens tur til at fortælle om makkerens styrker.

Eleverne skriver/indtaler nu alle deres styrker ned på "Mit styrkekort" i Padlet, både dem de selv synes de har og dem som deres venner har nævnt.

Mine fritidsinteresser

- 2 og 2 står overfor hinanden i dobbelt rundkreds
- Fortæl om dine fritidsinteresser - nævn så mange du kan mens din makker lytter. Byt når læreren siger "byt"
- Ryk til højre - gentag et par gange.
- Skriv nu alle dine fritidsinteresser ned, måske du er kommet i tanker om flere ved at lytte til andre i sidste øvelse

Værdier for dig. - individuel øvelse -Padlet

Eleverne skal nu kigge på værdier i livet - det kan være fritidslivet, arbejdslivet, familielivet osv.

Spørg: "Hvad synes du er vigtigt her i verden?"

Tag en stol og gå ind på din padlet

1. Skriv/indtal nu så mange værdier ned du kan - en på hvert indlæg i padlet.

Temaideudvidelser

Vis en række forskellige billeder for eleverne - de skriver videre på Padlet.

Fælles padlet væg:

Eleverne overfører deres temaideer til fælles padlet. Brug tid på at læse/få oplæst alle tema ideer.

Kig enkeltvis, bliv forelsket i en temaidé

Vælg én idé hver - Vælg med hjertet

Gruppens viden i spil

Alle har nu en temaidé.

Eleverne bruger 5 min på at beskrive deres tema yderligere med 5 fordele ved deres tema.

Nu skal de andre elevers viden i spil for at bygge videre på ideen.

Tema-grupper

- Sæt 3-4 elever sammen, der har et tema som ligner hinanden. Hvis de er en eller flere elever sammen om et tema, sættes de sammen med to til tre andre elever med lignende tema.
- Fortæl efter tur
- Jeres tema – hvorfor kunne du godt tænke dig at dit fremtidige arbejde har fokus på dette tema?

Tema – ide-videreudvikling.

Hvad nu hvis – øvelse:

- Resten af gruppen videreudvikler på tema og styrker. Idé-ejeren blander sig ikke i idéudviklingen, vedkommende er referent og lytter kun.
- Gruppearbejdet skal baseres på "hvad nu hvis XX tænker i at bruge sit tema om bæredygtighed til at kigge på xx virksomheds kantine." osv.
- Til slut går eleven/gruppen tilbage til egen plads og beslutter hvilke elementer fra øvelsen, som de vil inddrage i temaet.

Vælg Brobygningsbesøg

- Hver elev har nu en ide til tema for en modtager.
- De skal nu vælge hvilken arbejdsplads /ungdomsuddannelse som de gerne vil besøge for efterfølgende at udvikle en ide ud fra tema.
- Kontakt en modtager – udfyld og send "Besøgsformular IBO" til din modtager.
- Den proces får de hjælp til, når eleverne kommer hjem fra besøg.
- Eleverne skal også have en viden om temaet, som de vil undersøge virksomheden med. (bøger, film, internet etc.)

MATERIALEBOX

Besøgsformular
Forventningsbrev
Interviewguide
Projektplan
Netværkskort elever.

FASE 2 BROBYGNINGSBESØG PÅ VIRKSOMHED

Eksempel på beskrivelse af opgavekrav til IBO til eleverne.

For at kunne lave en ordentlig præsentation kræver det at...

- I kan lave en god, oplysende og levende beskrivelse af jeres samarbejdspartner
- I kan begrunde og argumentere for, hvorfor jeres idé:
- Har relevans, (hvad er relevant at forbedre og hvorfor)
- Hvor nytænkende er den (lokalt- globalt)
- Hvilken forbedring skaber ideen (for markedet eller for mennesker)
- I kan pitche og forklare jeres idé på en spændende, fangende og interessant måde
- I er velforberejdede og bruger relevante rekvisitter (Visuelle effekter mv.)

Næste skridt

- Undersøge velvalgte mulige samarbejdspartnere. ... evt. prioritere dem
- Lave et projektplan over projektet (hvad er det samarbejdspartneren skal?)
- Lave en sammenfattet ultrakort beskrivelse af jeres nuværende emne
- Øve "samtalen" (Hvordan starter vi, hvad skal der siges og hvordan?)

Brobygningsbesøg

- Besøget aftales til at ligge i brobygningsugen
- I sender materiale ud til samarbejdspartneren umiddelbart efter I har taget kontakt til dem (Forventningsbrev + besøgsformular)
- Besøget kan have en varighed af 1,5 – 3 timer
- Få en rundvisning/rundtur på stedet + snak med den medarbejder I har aftale med.
- Til første besøg har I en overordnet tanke om, hvad det er I gerne vil
- Beskriv jeres tema og baggrunden for det valg.
- Spørg ind til tema hos virksomheden, hvordan kan man evt. se at der f.eks er fokus på temaet "sikkerhed."
- Aftal at I efter rundvisningen må gå en runde mere med de skarpe tema-forandringsbriller.
- Vær åbne for at der kan stadig dukke noget andet og mere spændende op.

Fortsat samarbejde

- Evt. flere besøg med et på forhånd aftalt indhold
- Evt. en fast kontaktperson, som I kan maile eller ringe til – bruge som sparringspartner
- Evt. spørgeundersøgelser, interviews, observationer eller andet hos samarbejdspartneren
- Evt. afprøvning af idéen
- Afsluttende præsentation vises enten hos samarbejdspartneren eller samarbejdspartneren inviteres ud på efterskolen til præsentationerne.

FASE 3 IDEUDVIKLING

- Eleverne har været på brobygningsbesøg
- Eleverne skal nu idéudvikle – duer den "gamle" temaidé, eller er der noget andet, der er mere spændende og relevant
- Gennemarbejde ideen – baggrund, beskrivelse, omkostninger, "konkurrenter"/lignende ideer, evt. afprøvning
- Sætte sig ind i grundlaget for ideen – hvorfor er den relevant, nytænkende og en forbedring.

Organisering: Eleverne er i grupper – også selvom de har været enkeltvis afsted på besøg.

Udlever Mindmap/post-its

Eleverne skriver hver deres ideer ned som de har fået på brobygningsbesøget.

Ideerne hænges op og synliggøres for hele gruppen.

Vælg ud:

Hver elev vælger den post-it med den ide de bedst synes om.

Konkretiser ideen for de øvrige i gruppen:

- Hvad går ideen ud på
- Hvem gør den en forskel for
- Hvordan skal ideen udføres
- Hvem er involveret/kan hjælpe
- Hvorfor er den relevant
- Hvor nytænkende er ideen (lokal – globalt)
- Hvordan er den en forbedring og for hvem (markedet – mennesket)

Alle elever i gruppen foretager denne øvelse

Gruppens viden i spil i forhold til den enkeltes ide

- Reflekterende team: Resten af gruppen videreudvikler på idékonceptet ved at tale om: "Hvad nu hvis."
- Idé-ejeren blander sig ikke i idéudviklingen, vedkommende skriver ideforbedringerne ned på et ark og lytter kun.
- Efter 2 minutter præsenterer den næste i gruppen sit idékoncept.
- Husk at vælge en tidtager der holder skarpt styr på tiden.

Dette er en vigtig øvelse, hvis eleverne skal arbejde videre i gruppen med en af ideerne. Øvelsen gør nemlig at alle "ejer" lidt af ideen og dermed at det lettere at give afkald på egen ide.

Endelig Idevalg

Ved individuel IBO: Hver elev vælger sin endelige ide.

Ved gruppe IBO: Gruppen vælger nu den ide, som de synes bedst om.

- Kan f.eks. gøres ved dotting (Hver elev har to dots, som de må sætte på den eller de ideer de bedst kan lide (ikke to på egen ide))
- De tre vurderingskriterier – se Materialeboxen
- Tænkehatte – se Materialeboxen side 9
- Now-How-Wow – se Materialeboxen side 10

Ideforbedring

Gruppen har nu en ide, som skal konkretiseres og gøres god. Derfor er det vigtigt at bruge tid på denne proces:

- Elevernes skal læse litteratur om temaet, ideen og fagområdet.
- Elevernes skal inddrage faglig viden fra fag, eksperter etc.
- De skal "Bygge for at tænke" – Dvs. Elevernes skal lave en prototype i hurtigt materiale – lego, pap, tegning etc. – den proces vil gøre alles forståelse af ideen konkret og hjælper til at alle har samme forståelse.
- Pitche ideen for klassen og modtage respons på dels pitch men også selve ideen.

Afslut med at udfylde "Idevalgsbeskrivelse" – se Materialeboxen.

MATERIALEBOX

Post-its
De tre vurderingskriterier.
Now-How-Wow
Tænkehatte
Idevalgsbeskrivelse.

FASE 4 REALISERING

Realiseringsfasen har til formål at videreforme den viden, som eleven/eleverne har fået ved at udføre opgaven.

Det kan gøres på mange måder (messe, klassefrelæggelse osv), men det er en god ide at det bliver en festlig dag og der inviteres f.eks.

- Virksomheden, som eleverne har udviklet ideen til.
- Forældre

Eleverne skal i denne fase:

- Arbejde videre med/forfine "ideen"
- Evt færdiggøre produkt
- Arbejde med at pitche ideen – husk at optage video af jeres pitch
- Arbejde med præsentationen
- Lave visuelle effekter mv. til pitch og præsentation
- Gennemprøve og øve præsentation inkl. Pitch

Eksempel på beskrivelse af krav til fremlæggelse

- Pitch af ideen.
- Ideen – relevans, nytænkning, forbedring
- Præsentationen – informationsniveau og dybde, levering, deltagelse
- Brug af netværk, viden og undersøgelser og kan henvise hertil
- At eleverne præsenterer energifyldt, klart og tydeligt
- At hele gruppen deltager aktivt og ligeværdigt
- At præsentationen er underbygget visuelt

MATERIALEBOX

Pitch træning se
"Pitch" Pelle
projektleder

MATERIALEBOX

Udtalelse

FASE 5 EVALUERING

Mål for evalueringsfasen

Denne fase har til formål at give feedback på elevernes læring i IBO.

- At eleverne får synliggjort deres læring for sig selv og andre.
- At elevernes læring får transfer til fremtidige opgaver

Det kan være nyttigt at dele evaluering op i to forskellige processer.

- Først giver man mulighed for personlig refleksion. Det er en indadvendt fase, hvor eleverne hver for sig kan reflektere over den viden, de har opnået.
- Derefter deler man erfaringer med andre.

Evaluering kan i sig selv skabe værdi for andre, fordi andre får mulighed for at høre, hvad eleverne har lært. Som regel foregår evaluering i et lukket undervisningsrum, fordi læreren gerne vil tjekke elevernes læring.

Der må gerne være fokus på succeserne, når man evaluerer. Elever får tit en masse at vide om, hvad de ikke kan, men de har faktisk brug for at få at vide, hvad de kan nu, som de ikke kunne før. Når man vælger at lave en festlig evaluering, så sikrer man sig at eleverne bliver set og hørt og får delt viden med mange andre. De får også feedback fra de voksnes tilbagemeldinger, som kan sætte

deres projekter ind i en sammenhæng, de ikke selv har fået øje på, og det kan betyde, at eleverne tør gå i gang med nye projekter.

Når eleverne taler om deres erfaringer og forståelser med andre, får de konsolideret deres nye viden og indsigt. Det kræver dybdegående forståelse af et område, hvis man skal kunne forklare det til andre. På den måde hjælper formidlingen med at forstå stoffet endnu bedre og de får samtidig en følelse af de kan mestre det, de har arbejdet med.

Lektion 1

Individuel refleksion

Hurtigskrivning om hvad eleven har oplevet og lært i forløbet.

Fælles refleksion

Eleverne står i dobbeltrundkreds med en makker overfor.

- Eleverne skal nu sætte ord på hvad de har lært i IBO – først yderkredsen – der byttes når læreren siger "Byt"
- Yderkreds træder et skridt til højre – ny makker – processen gentages et par gange.
- Eleverne vil nu både selv skulle sætte ord på egne erfaringer, samt høre andres erfaringer, som de måske ikke selv havde tænkt på.

MATERIALEBOXEN TIL INNOVATIONS-BROBYGNINGS-OPGAVEN

Indhold:

Energizers	side 30
Elevfolder IBO	side 32
Netværkskort	side 33
Prioriteringskort	side 34
Temakort	side 36
Tænkehatte	side 37
Now-How-Wow	side 37
Idevalgsbeskrivelse	side 38
Besøgsformular	side 39
Projektplan	side 40
Forventningsbrev	side 41
Udtalelse	side 42
Padletguide	side 43
Downloads	side 48

ENERGIZERS IBO

JOBKLAPPELEG

Hvorfor?

Skaber fokus på den kommende aktivitet – starter refleksioner over jobs, samarbejde.

Metode:

To personer sættes sammen (fx efter hårfarve) og står overfor hinanden.

Klap i fortsat rytme egne lår, klap egne hænder, klap makkers begge hænder. Øv denne rytme et par gange – først langsom og sæt derefter tempoet op.

Klap med job:

Hver gang I klapper på egne lår, skal I nævne et job – gerne på skift, men hjælp hinanden.

1. "Jeg" (på lår)
2. "siger"(egne hænder)
3. "fx dagplejer" (på makkerklap)

Det gælder om at blive ved med finde på så mange job som muligt og samtidig holde rytmen.

Med konkurrencemoment:

Hvis man ikke kan finde på flere skal man sætte sig ned. Det par som står længst har vundet.

Variation

Yes – vi har lavet en fejl (kategori)
Som ovenfor, blot at hvis der laves en fejl, strækker begge armene op over hovedet og siger "Yes vi har lavet en fejl". Træn

ASSOCIATIONS JOB-ØVELSE

Hvorfor?

Som opstart til kreativ proces om tema eller job, sætter gang i kendskabet til jobs.

Metode:

Stå i rundkreds. Første deltager starter med at sige det første ord, der falder ham/hende ind (det kan også være som fortsættelse af forrige leg, hvor de igen skal nævne job eller tema). Den næste i rundkredsen sige et ord, der associerer til den første deltagers ord. Fortsæt i rundkredsen så lang tid man kan.

STORYLINE

Hvorfor?

Som opstart til kreativ proces om tema eller job, fri-sætter energi og sætter gang i refleksioner.

Lav grupper og lad dem stå i en rundkreds. De skal nu lave en historie – en sætning ad gangen. Historien starter med "Jeg kører hen på mit arbejde og.." Når man er færdig med sin sætning kigger man på den næste, som forsætter historien. Det er altid tilladt at sige "forfra" hvorefter den næste i rækken starter med at sige "Jeg kører hen på mit arbejde og.." Historien skal være en jeg-fortælling i nutidsform.

Variation:

En deltager får f.eks. et billedkort eller personkort og starter nu en historie ved at sige en sætning om, hvad jobbet på billedet går ud på og giver billedet videre til næste person i rundkredsen, som forsætter med at bygge videre på historien.

Fortsæt så længe at alle har sagt mindst en sætning.

Materialer:

Ingen eller i variation:

Billedkort (evt fra JUMP – download : <http://www.brugforalleunge.dk/Materialer>)

Personkort (Evt. fra Den kreative platform – download: <http://www.uva.aau.dk/3D+Didaktik/Træningskort/>)

LAV DEN PERFEKTE ARBEJDS-PLADS

Hvorfor?

Energizer der sætter gang i refleksioner over det gode job.

Metode:

To elever sættes sammen og får udleveret hver et ordkort eller billedkort. Først bestemmer eleverne i fællesskab en job/jobfunktion (Det kan jo være på baggrund af at de tidligere øvelser). På skift skal eleverne nu bruge ordkort/billedkort til at forme den bedste arbejdsplads.

Materialer:

ordkort eller billedkort

GIVE GAVER

Hvorfor?

God energizer til samarbejde og fokus på samme sag.

Metode:

To elever sættes sammen – fx efter samme farve cykel.

Den ene viser med kropsbevægelser at han/hun giver den anden en gave (den fx kan være kæmpepestor eller lillebitte). Den der modtager gaven gør det med kropsbevægelser i forhold til gaven "størrelse" og siger "Tak – det er XX og den vil jeg bruge når jeg XX.

Variation:

Bed eleverne om at tænke i temaer, når de giver/modtager gaver.

ELEV FOLDER IBO

(uden brobygning til ungdomsuddannelser)

Dette er et eksempel på en folder, som er udleveret til eleverne, med beskrivelse af krav til IBO

Opgavebeskrivelse

- Opgaven går ud på at udvikle en ide til en modtager udenfor skolen.
- Det kan være en virksomhed, organisation, forening, kommune, borgergruppe, ungdomsuddannelse etc.
- Det er den udviklede ide som er opgavens produkt.

Opgaven struktureres således, at eleven skal:

- Opnå forståelse for det faglige felt/tema, der skal udarbejdes ideer til.
- Udvikle en ide, der har en modtager uden for efterskolen.
- Realisere ideen via et konkret produkt. Det kan være en aflevering af pitch, arrangere event osv. som er relevant ift. ideen og modtageren.
- Evaluere proces og produkt – kan gøres skriftligt, på mindre videoklip, etc.
- Aflevering af opgaven (gerne til modtager) medfører en respons af opgavens løsning, samt en karakter, hvis eleven ønsker det.

Eleven skal aflevere:

- Produkt – det kan være af visuel eller skriftlig karakter
- Aflevering af ide/pitch.
- Uddannelsesplan
- Evaluering af opgaven.

Elevens aflevering/pitch skal indeholde:

- Begrundelse for valg af ide
- Sammenhæng med uddannelsesønske
- Brug af netværk
- Eksterne tilkendegivelser af ideens forbedring, nytænkning og relevans.
- Ideens indhold, form og potentiale.

Vurderingskriterier

Hvorvidt eleven har været i stand til

- At være nysgerrige på modtagers hverdag,
- At tænke nyt og forbedrende om modtagers virkelighed
- At konkretisere sin ide til modtager. (hvad går den ud på, hvordan skal forandringen ske, hvilket resultat forventes der af ideen)
- At udvise handlekraft i forhold til at besøge modtager, og inddrage viden og inspiration fra sit netværk.
- At opsøge viden om tema samt det erhvervs- og fagområde, som modtager repræsenterer.
- At aflevere opgaven på en relevant måde.
- At beskrive og reflektere over opgavens samfundsmæssige relevans. (hvordan bidrager ideen til en bedre verden)
- At beskrive og vurdere nyhedsværdien af sin opgave
- (graden af nyhed – lokal eller global)
- At beskrive og vurdere opgavens forbedringspotentiale – (hvad forbedrer opgaven og for hvem)

At evaluere arbejdet med opgaven – hvilke tanker og refleksioner har opgaven resulteret i hos eleven.

PRIORITERINGSKORT

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

spare på
vandet

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

spare på
energien

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

kunne gå til idræt
der hvor man bor

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

det er et trygt miljø
i ungdomsklubber

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

der er gode fritids-
tilbud der hvor man bor

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

benytte den
offentlige trafik

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

hoteller bruger
lokale råvarer

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

kunne købe lokale
råvarer i supermarkeder

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

sortere og
mindske al affald

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

mindske
madspild

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

unge engagerer sig
der hvor man bor

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

fremme fællesskabet
på skoler

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

ældre borgere har en
god livskvalitet

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

sikkerheden er i top
på arbejdspladser

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

fremme det sociale
på arbejdspladser

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

hjælpe flygtninge til
at integrere sig

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

børn lærer om sundhed
i børnehaven

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

unge under 18 år kan få
gratis psykologhjælp

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

naturen
er ren

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

der er kulturtilbud
der hvor man bor

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

lære et
håndværk

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

kunne dyrke sine
egne grønsager

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

have gode venner
i skolen

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

fremme forståelse for
andre mennesker

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

fremme
genbrug

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

støtte
fattige børn

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

styrke indsatsen
mod mobning

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

kende sin
bys historie

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

man taler respektfuldt
til hinanden

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

være
kreativ

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

virksomheder er
bæredygtige

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

fremme
økologi

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

fremme
sundhedsteknologi

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

unge kan
spille musik

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

kunne gøre
en forskel

JEG SYNES DET ER
VIGTIGT AT...

prioritere
dyrevelfærd

HYGIEJNE	BRANDING	IDERIGDOM
SIKKERHED	KOMMUNIKATION	SOCIALE MEDIER
ØKOLOGI	MEDIER	SUNDHED
FLEXTID	SPROG	INTEGRATION
BØRNEPASNING	MANGFOLDIGHED	EFTERUDDANNELSE
GENBRUG	KOMPETENCEUDVIKLING	ANERKENDELSE
TRYGHED	IT	ORDBLINDESTØTTE
FÆLLESSKAB	LIVSFASEPOLITIK	KULTUR
SOCIALE ARRANGEMENTER	KREATIVITET	GAMING
VANDSPILD	MULIGHED FOR BEVÆGELSE	ARBEJDSGANGE
SAMARBEJDE	MADSPILD	ERGONOMISK BELASTNINGER
RESSOURCEFORBRUG	INNOVATION	STRESS
MENTORORDNING	HANDICAPHJÆLP	PSYKISK ARBEJDSMILJØ
BÆREDYGTIGHED	ROBOTTEKNOLOGI	ARBEJDSGLÆDE
TRIVSEL	TALENTUDVIKLING	TVÆRFAGLIGT SAMARBEJDE

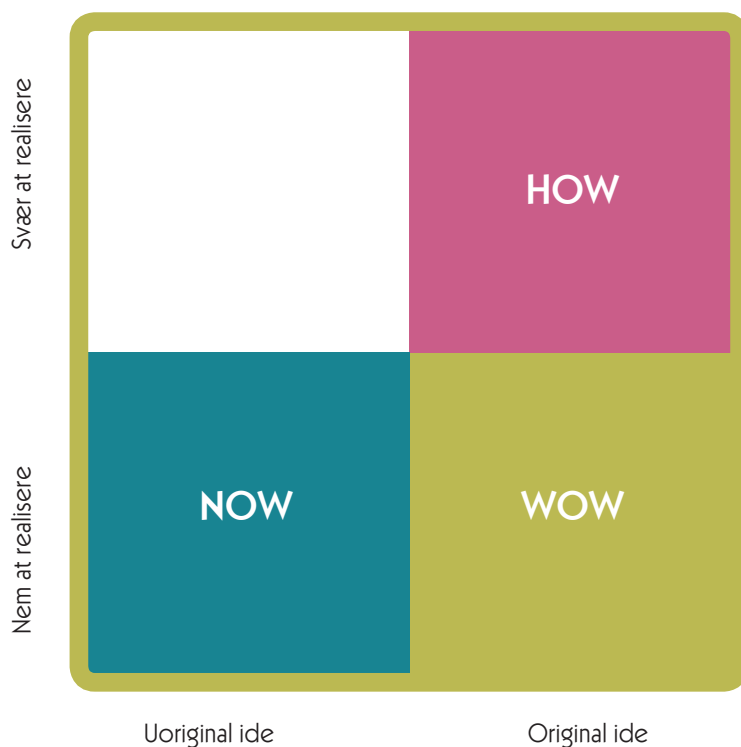

TÆNKEHATTE

God øvelse, når ideer skal vælges ud på et mere kvalificeret grundlag.

Proces:

- Eleverne vælger hver en hat.
- Runde i gruppen, hvor hver "hat" udtaler sig.
- Brug en referent, så udsagn huskes.
- Alle gruppens ideer gennemgår denne proces.
- Til slut vælges den ide, som gruppen vælger har bedst opbakning, størst mulighed for gennemførelse og som der er mest nytænkning i.

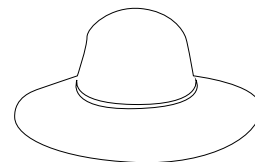

NOW – HOW – WOW

God øvelse, når ideer skal vælges ud på et mere kvalificeret grundlag.

Proces:

- Eleverne tager alle deres ideer og behandler den enkeltvis i Now-How- Wow.
- Denne behandling indgår som en samlet vurdering i gruppen af den bedste ide.

Hvid hat: Fakta og kendsgerninger – ved gruppen/ eleven hvad de skal vide?

Gul hat: Det vellykkede og optimistiske: Hvorfor er projektet fedt og hvad er mulighederne?

Rød hat: Følelse, fornemmelse og intuition - Hvordan er mavefornemmelsen om projektet?

Grøn hat: Nye kreative ideer. Hvad kan gøres på en anden måde, forslag der ikke er tænkt på.

Sort hat: Det vanskelige og bekymrende - hvad kan gå galt?

Blå hat: Overblik og sammenfatning. (Projektrådgiverens hat)

IDEVALGSBESKRIVELSE

Elevnavn

Skole

Tema

Modtager
(navn, adresse), besøgt dato

Hvad går dit projekt ud på.
· for hvem/målgruppe?
· hvornår skal det foregå?

Hvad er dit produkt?
(arbejdsmetode, en handling,
en politik, en model osv.)

Hvordan vil du udføre din ide?
(et event, en handling,
en pitch, en film osv.)

Hvem i dit netværk ved
mere om dit tema og mål
for ideudvikling?
(hvem kan hjælpe dig
med viden og ideer)

Hvilken effekt vil din ide få for
modtager?
· Samfundsrelevans
· Forberingspotentiale
· Nyhedsværdi

Vejleder

IBO BESØGSFORMULAR

Dato

Elevnavn / Gruppe

Skole

Tema

Virksomhed

- Kontaktperson
- Adresse
- Email
- Telefon
- Hjemmeside

Beskrivelse af modtager,
begrundelse for valg af
virksomhed

Relation til uddannelsesønske

Aftale for besøg

- Dato
- Tidspunkt

Beskriv indhold af besøg, hvad
forventer du af modtager

FORVENTNINGSBREV

Dato: xx. xx. xx

Information til samarbejdspartner i forbindelse med IBO-projektet på xx skole

På xx skole arbejder vi i øjeblikket med en opgave kaldet IBO, hvor innovation og eksternt samarbejde er i fokus.

IBO står for Innovations Brobygning Opgave, og formålet med denne opgave er, at eleverne arbejder innovativt med et selvvalgt tema, der tager udgangspunkt i en ekstern samarbejdspartner. Projektet kan have relation til elevernes uddannelsesønske og eventuelt kommende job.

Samarbejdspartnerens rolle i projektet er at være sparringspartner i forhold til projektet.

Konkret vil det sige, at man som samarbejdspartner

- Modtager eleverne (en gruppe på 3-4 elever) og viser dem rundt på virksomheden/institutionen
- Eventuelt stiller en eller flere medarbejdere til rådighed til små korte på forhånd aftalte interviews, til udfyldelse af spørgeskemaer eller lignende, hvis det har relevans for elevernes projekt og idé
- Eventuelt har flere besøg af eleverne, hvor de kan komme og fortælle om, hvor de er i processen og kan få sparring på deres ideer (dette kan også foregå via telefon eller per mail)
- Eventuelt afprøvning af elevernes idé. ...
- Et afsluttende møde, hvor eleverne præsenterer deres projekt og får feedback fra samarbejdspartneren.

Innovations-Brobygning-Opgaven afsluttes ved at gruppen skal præsentere deres projekt, hvor de blandt andet skal pitche deres idé, argumentere og begrunde grundlaget for ideen samt præsentere deres samarbejdspartner. Dette kan foregå enten hos samarbejdspartneren eller d. ___ kl. ___ på XX skole, hvor samtlige grupper præsenterer deres projekter. Nærmere information herom vil følge.

Kontakten mellem xx skole og samarbejdspartneren foregår primært mellem eleverne og samarbejdspartneren, men skulle der være spørgsmål eller andet, er samarbejdspartneren velkommen til at kontakte xx på mail: _____ eller telefon _____

Vi håber, det bliver et givende samarbejde for begge parter og ser frem til at følge processen.

Venlig hilsen
lærerne ved xx skole

UDTALELSE

Projekt Innovations-Brobygnings-Opgave

Navn:

Elev nr.:

Gruppe:

Krav:

- Opgaven går ud på at udvikle en ide til en ekstern samarbejdspartner
- Det er den udviklede ide, som er opgavens produkt.
- Lave en motivation af temavalget
- Udvikle en idé - og eventuelt føre den ud i livet
- Lave et pitch af idéen samt et konkret produkt der har relation til ideen.
- Lave en præsentation på 15 min, hvor pitch af ideen indgår.
- I skal beskrive jeres eksterne samarbejdspartner samt begrunde og argumentere for, hvorfor jeres idé har relevans.

Beskrivelse af tema, ide og begrundelse for valg af ide. (Det selvvalgte tema for ideudvikling til et erhvervsområde i relation til elevens uddannelsesønske,)

Brug af ekstern samarbejdspartner

Elevens kontakt til erhverv, samt brug af netværk, kilder og materialer.

Arbejdsprocessen/

Elevens valg af udtryksform og fremstilling af produkt til fremvisning af den udviklede ide.

Indhold og fremlæggelse:

Elevens brug af innovative arbejdsmetoder og undersøgelsesformer

Elevens evne er i stand til med en samfundskritisk tilgang at vurdere og reflektere over innovationens forbedrende potentiale.

Vejleder:

PADLET GUIDE - ORDBLINDE OG ENTREPRENØRSKAB

Padlet er en online opslagstavle, som kan bruges til at dele ideer, opgaver og andet med hinanden. Padlet er også et redskab når elever med skrive/læsevanskeligheder skal arbejde med ideudvikling. Her kan Padlet bruges i idefasen, hvor der traditionelt arbejdes med post-its.

Post-its giver selvsagt problemer når elever har læse/skrivevanskeligheder, det kan være en kamp bare at skrive en enkelt post-it – og tænk at skrive 10 post-its, og så skal de ikke nødvendigvis bruges til noget allesammen, som en ordblind udtalte.

I Padlet kan eleverne bruge deres mobil som "post-it" og dermed har de adgang til telefoners muligheder for at indtale og oplæse tekst. Dette kan enhver Iphone klare via indstillinger, og Androids kan hente et ekstra program til det.

Materialer:

- Billedkort
- Iphone/android smartphone/Ipad
- Download "Padlet" i Appstore/ Googleplay etc.

Mobil til indtaling og oplæsning.

- Brug tale til tekst funktion på iphone (se instruktionsvideoer på "etlivsomordblind.dk)

iPhone og iPad

Fra iOS 8 (iPhone 4S, iPad 2, iPad Mini og op) er det muligt at diktere (tale til tekst) direkte uden brug af andre apps. Dette giver dig frihed, til at diktere alle steder, hvor du kan skrive: sms, mail, noter og internettet m.fl.

Denne funktion (lille mikrofon) ligger i tastaturet ved siden af mellemrumsknappen (space). Hvis den ikke gør, skal du slå diktering til inde i Indstillinger - > Generelt - > Tastatur -> Slå diktering til.

Dictus til Android

Med Dictus kan du diktere (tale til tekst) på din Android smartphone. Åben Dictus og tryk på dikter, og du er klar. Du kan diktere på dansk, engelsk, tysk og fransk m.fl. Når du er færdig kan du ændre i teksten bagefter, hvis der er småfejl. Du kan let få teksten læst op, med et klik.

Når teksten er færdig, kan du let kopiere den over til sms, mail og facebook m.fl. Du kan også indsætte en tekst, og bruge Dictus som oplæser.

Der findes en gratis og en betalingsversion.

Padletguide

Læreren starter med at oprette en Padlet og navngive den, f.eks. "10.A IBO ". Dette er den fælles opslagstavle.
(Den kan ændres i udseende, baggrund etc. i "indstillinger" – Husk at gemme.

Men for at eleverne kan arbejde optimalt med deres post-it, skal en række indstillinger være på plads:

1. Åbn Share:

- Læreren skal være administrator
- Padlet skal være offentlig
- "Those with access": Indstil til "can write"
- "Moderation": slå "til " – det betyder at eleverne kan skrive i fred uden at se hinandens opslag, før læreren godkender på den fælles.

Opret dernæst en padlet for hver elev og navngiv med elevens navn.

(Den skal de først bruge til ideudvælgelse – til start skriver de på den fælles opslagstavle)

Gå ind på 10A IBO igen

Tryk på + og et nyt indlæg viser sig.

Tryk på "filer" nederst i indlægget og hent nu alle elevernes padlets ind.

Nu er Padlet klar til elevbrug.

Eleverne behøver ikke at logge ind, de kan bruge som gæster og man kan så ikke se hvem der skriver hvilket indlæg.

Ideudvikling

Bed eleverne indtale/skrive et indlæg/post-it pr. Ide.

Begynd med at indtale ord:

- Tryk på +
- Tryk på "Title" – når dit tastatur kommer frem – tryk på "højtaler" ikonet ved siden af spaceknappen.
- Udtal ordet – tryk på ok.
- Gentag fra a.

Det kan være en fordel at sidde lidt for sig selv, så den individuelle ideprocess kan foregå uforstyrret.

Flere ideer: Gå tilbage til pp tog vis en række billeder, der giver eleverne flere ideer, som de fortsat skriver ned.

Åben den navngivne padlet på din pc – tilslut til projektor og elevernes "post-its" kommer nu op på tavlen, når læreren som administrator har godkendt dem.

Giv eleverne tid til at læse hinandens ideer – kan få hjælp til oplæsning sådan:

- Følg nedenstående instruktion først.
- Eleverne kan nu markere ord på post-its og få dem læst op.

Oplæsning på iPhone og iPad

Det er muligt på iPhone og iPad at få teksten læst højt på dansk. Du skal først slå det til i Indstillinger -> Generelt -> Tilgængelighed -> Tale.

Nu kan du markere teksten ved, at holde finger ned på det og vælge 'Læs op'. (den sorte bjælke har Læs op funktion hvis du trykker på pil fremad)

Du kan også vælge forbedret kvalitet, hvis du går ind under stemmer.

<https://etlivsomordblind.dk/ordtavlen-om-hjaelpemidler/oplaesning/>

Ideudvælgelse

Når eleverne har læst alle ideer på den fælles opslagstavle, skal de vælge ud. Det er her de skal bruge deres navngivne padlet i den fælles padlet. Her kan hver elev nu overføre en post-it til deres egen padlet, som de arbejder videre med som i instruktionen til IBO faserne.

DOWNLOADS

Personkort: www.karinskjorth.dk - Materialeboxen.

Styrkekort: <http://www.gnist.com/butik/printbare-styrkekort/>

Billedkort: Der kan downloades billedkort på Den Kreative Platform.

Spillet EGO har mange brugbare billeder

Padlet.com

Links:

<http://www.uva.aau.dk/den-kreative-platform/>

www.etlivsomordblind.dk

www.karinskjorth.dk - Materialeboxen

1. FIRE – filmene, som består af fire film, en for hver af de fire faser i FIRE Modellen.

2. Pelle Projektleder

Film 1: Gruppedynamik

Film 2: Den kreative proces

Film 3: Networking

Film 4: Pitch

3. Partnerskabs-FIRE-Modellen

Kildehenvisninger

Innovationsstriden, Paulsen og Ziethen, udkommer 2017

Innovative Elever, Lilian Rohde og Anja Lea Olsen 2014, Akademisk Forlag

Innovative Studerende, Lilian Rohde og Jens Boelsmand 2016, Akademisk Forlag

